

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

بیت‌المالی

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پوست .....

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۷۷۴۹، ۱۱، ۸۵ صبح
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۸۵، ۱، ۲۱

شورای محترم نگهبان

لایحه موافقتنامه کمک اداری و همکاری دوجانبه در مسائل گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس که از سوی دولت به شماره ۳۱۲۵۸/۳۲۹۳۷ مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۷ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۵/۱/۱۶ مجلس عیناً به تصویب رسید، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پوست .....

بیت‌سالی

لایحه موافقتنامه کمک اداری و همکاری دوجانبه در مسائل گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس

ماده واحده - موافقتنامه کمک اداری و همکاری دوجانبه در مسائل گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست با لحاظ برداشت تفسیری زیر تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

- از نظر جمهوری اسلامی ایران مفاد بند (۲) ماده (۱۷) موافقتنامه به معنای عدم رعایت مقررات ماده (۱۸) در خصوص رعایت تشریفات قانونی جهت لازم‌الاجراء شدن تجدیدنظرها در موافقتنامه نخواهد بود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه کمک اداری و همکاری دوجانبه در مسائل گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس که از این به بعد به عنوان «طرفهای متعاقد» نامیده می‌شوند؛

با در نظر گرفتن این که توسعه همکاری بین دو گمرک یکی از اهداف اصلی این موافقتنامه است؛
با توجه به اهمیت توازن بین رعایت و کنترل ایجاد تجارت قانونی بین دو کشور، به منظور تأمین نیازها و حفاظت از جامعه و وصول درآمد برای دولت؛
با در نظر گرفتن این که تخلف از قانون گمرکی برای منافع اقتصادی، تجاری، مالی، اجتماعی و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پست

بیت‌المالی

فرهنگی آنان زیان آور است؛

با در نظر گرفتن اهمیت تعیین دقیق حقوق گمرکی و سایر مالیات‌هایی که به هنگام واردات یا صادرات وصول می‌شوند و حصول اطمینان از اجرای صحیح اقدامات دربارہ ممنوعیت، محدودیت و کنترل؛
با تشخیص نیاز به همکاری بین‌المللی در مورد موضوعات مربوط به اعمال و اجرای قوانین گمرکی خود؛
با اعتقاد به این که اقدام علیه تخلفات گمرکی می‌تواند به واسطه همکاری نزدیک بین گمرکات طرفهای متعاقد بر اساس مقررات قانونی روشن، مؤثرتر انجام شود؛
همچنین باتوجه به تعهدات وضع شده به موجب کنوانسیونهای بین‌المللی مورد قبول یا به کار گرفته شده توسط طرفهای متعاقد؛

با توجه به توصیه‌نامه مورخ ۱۳۳۲/۹/۱۵ هجری شمسی مطابق با پنجم دسامبر ۱۹۵۳ شورای همکاری گمرکی در مورد کمک متقابل اداری؛
در موارد زیر توافق کرده‌اند:

ماده ۱ - تعاریف

از لحاظ این موافقتنامه؛

۱ - اصطلاح «گمرک» برای هر یک از دولتها به معنی زیر خواهد بود:

برای دولت جمهوری اسلامی ایران - گمرک ایران

برای دولت جمهوری تونس - گمرک تونس

۲ - اصطلاح «قانون گمرکی» عبارت است از مقررات قانونی و آئین‌نامه‌های مربوط به واردات و صادرات و ترانزیت کالا تا آنجا که ارتباط با حقوق گمرکی و عوارض و مالیاتها از جمله تدابیر اتخاذ شده در زمینه ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها و کنترل دارد که اداره و اجرای آنها منحصرأ به عهده گمرک گذارده شده است.

۳ - اصطلاح «مطالبات گمرکی» یعنی هر میزان از حقوق و عوارض گمرکی که این موافقتنامه در مورد آنها اعمال می‌شود و افزایش حقوق، هزینه اضافی، پرداختهای عقب‌افتاده، سودها، ارزشها و سایر هزینه‌های مربوط به حقوق و عوارض فوق‌الذکر را که نمی‌توان در یکی از طرفهای متعاقد وصول نمود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پست .....

بیت‌المالی

- ۴ - اصطلاح «تخلف گمرکی» به معنی نقض یا مبادرت به نقض قانون گمرکی است.
- ۵ - اصطلاح «شخص» به معنی یک شخص حقیقی یا شخص حقوقی است.
- ۶ - اصطلاح «اطلاعات» به معنی هرگونه داده‌ها، خواه پردازش و تجزیه و تحلیل شده باشند یا نشده باشند، اسناد، گزارشات، نسخه‌های گواهی شده یا تصدیق شده آنها یا سایر مکاتبات کامپیوتری یا غیرکامپیوتری است.
- ۷ - اصطلاح «طرف متعاقد درخواست کننده» به معنی گمرکی است که درخواست کمک می‌کند.
- ۸ - اصطلاح «طرف متعاقد درخواست شونده» به معنی گمرکی است که از او درخواست کمک می‌شود.

ماده ۲ - حیطه شمول موافقتنامه

- ۱ - این موافقتنامه در قلمرو گمرکی طرفهای متعاقد همان‌طوری که در قوانین ملی آنها تعریف شده است قابل اجرا است.
- ۲ - طرفهای متعاقد از طریق گمرک خود برای اجرای صحیح قانون گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی طبق شرایط تنظیم شده در این موافقتنامه، کمک اداری را برای یکدیگر فراهم می‌آورند.
- ۳ - هر یک از طرفهای متعاقد باید کلیه کمکها براساس این موافقتنامه را طبق مقررات قانونی ملی خود و در محدوده صلاحیت و منابع در دسترس گمرک خود انجام دهد.
- ۴ - کمکهای پیش‌بینی شده در بند (۲) برای استفاده در کلیه مراحل رسیدگی در طرف متعاقد درخواست کننده اعم از حقوقی، اداری یا تحقیق ارائه خواهد شد و شامل اقدامات مربوط به طبقه‌بندی کالا، تعیین ارزش کالا، تعیین مبدأ کالا و سایر خصوصیات مربوط به اجرای قانون امور گمرکی و اقدامات مربوط به جرائم، مجازاتها، زیانها و دیون تضامنی تقویم شده بوده ولی به این اقدامات محدود نمی‌شود.

ماده ۳ - حیطه کمک

- ۱ - گمرکات بنا به درخواست یا به ابتکار خود اطلاعاتی را که به حصول اطمینان از اجرای صحیح قانون گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی کمک می‌کند، برای یکدیگر فراهم خواهند کرد.
- ۲ - مقام درخواست شونده در محدودیت صلاحیت و منابع در دسترس خود می‌بایست اطلاعات مورد

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پست .....

بیت المال

درخواست را به گونه‌ای جمع‌آوری نماید که گویی برای خود جمع‌آوری می‌کند.

۳ - بنا به درخواست، طرف متعاهد درخواست شونده هرگونه تصمیمی را که قرار است درخصوص اجرای صحیح قانون امور گمرکی اتخاذ شود، به اطلاع شخص مربوط تبعه طرف متعاهد دیگر خواهد رساند.

ماده ۴ -

۱ - گمرک درخواست شونده، بنا به تقاضا، کلیه اطلاعات درمورد قانون و رویه‌های گمرکی قابل اجراء در آن طرف متعاهد و مربوط به یک تخلف گمرکی را فراهم خواهد کرد.
۲ - هر یک از گمرکات بنا به درخواست یا به ابتکار خود هرگونه اطلاعات در دسترس مربوط به موارد زیر را برای طرف دیگر ارسال خواهد کرد:

الف - روشهای جدید اجرای قانون امور گمرکی که اثربخشی آنها به اثبات رسیده باشد؛

ب - روندها، وسائل یا روش‌های جدید ارتکاب تخلفات گمرکی؛

ج - فعالیتهایی که تخلف از قوانین گمرکی در قلمرو کشور دیگر باشد یا چنین به نظر برسد؛

د - کالاهای موضوع تخلف جدی از قوانین گمرکی؛

ه - اشخاص شناخته شده یا مظنون به ارتکاب جرائم گمرکی در قلمرو گمرک درخواست کننده.

و - وسائل نقلیه‌ای که درمورد آنها زمینه‌های منطقی برای اعتقاد به این‌که برای ارتکاب تخلف از قوانین

گمرکی مورد استفاده قرار می‌گیرند یا ممکن است مورد استفاده قرار گیرند، وجود دارد.

ماده ۵ - موارد خاص کمک

گمرک درخواست شونده بنا به تقاضا برای گمرک درخواست کننده به ویژه اطلاعات زیر را فراهم خواهد کرد:

الف - آیا کالاهایی که از قلمرو گمرکی طرف متعاهد درخواست کننده صادر می‌شوند، قانوناً به داخل

قلمرو گمرکی طرف متعاهد درخواست شونده وارد شده‌اند و درصورت اقتضاء تعیین رویه گمرکی، بکارگرفته

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۳۱

پست .....

بیت‌المال

شده برای کالاها.

ب - آیا کالاهایی که به قلمرو گمرکی طرف متعاقد درخواست کننده وارد می‌شوند قانوناً از قلمرو گمرکی طرف متعاقد درخواست شونده صادر شده‌اند، و در صورت اقتضاء تعیین رویه گمرکی اعمال شده در مورد آن کالاها.

ماده ۶ - گمرکات می‌بایست به یکدیگر در خصوص وصول مطالبات گمرکی کمک نمایند، مشروط بر اینکه هر دو طرف متعاقد در زمان درخواست، مقررات قانونی و اداری لازم را در این خصوص وضع کرده باشند.

ماده ۷ - گمرک درخواست شونده، بنا به درخواست، اطلاعاتی را در موارد زیر فراهم کرده و نظارت ویژه‌ای روی آنها خواهد داشت :

الف - اشخاص شناخته شده برای گمرک درخواست کننده که مرتکب تخلف گمرکی شده‌اند یا مظنون به انجام آن هستند، مخصوصاً اشخاصی که به قلمرو گمرکی طرف متعاقد درخواست شونده وارد یا خارج می‌شوند.

ب - کالاهای در جریان حمل، یا موجود در انبار، که گمرک درخواست کننده اعلام می‌کند که مظنون به داد و ستد غیرقانونی بسوی قلمرو گمرکی طرف متعاقد درخواست کننده هستند.

ج - وسائط حمل و نقلی که از سوی گمرک درخواست کننده مظنون به استفاده در ارتکاب تخلفات گمرکی در قلمرو گمرکی هر یک از طرفهای متعاقد می‌باشد.

د - اماکنی که از سوی گمرک درخواست کننده مظنون به استفاده در ارتکاب تخلفات گمرکی در قلمرو گمرکی هر یک از طرفهای متعاقد می‌باشد.

ماده ۸ -

۱ - گمرکات بنا به درخواست یا به ابتکار خود اطلاعات مربوط به معاملات انجام شده یا برنامه‌ریزی شده را که در قلمرو یک طرف متعاقد منجر به تخلف گمرکی شده یا به نظر می‌رسد که موجب تخلف گردد، برای یکدیگر فراهم خواهند کرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پست .....

بیت‌المالی

۲ - در موارد جدی که تخلف ممکن است خسارت اساسی به اقتصاد، بهداشت عمومی، امنیت عمومی یا سایر منافع حیاتی یک طرف متعاقد وارد نماید، گمرک طرف متعاقد دیگر، در صورت امکان، اطلاعاتی را بنا به ابتکار خود تهیه خواهد کرد.

ماده ۹ - مبادله اطلاعات

۱ - نسخه‌های اصلی مدارک اطلاعاتی را فقط در مواردی می‌توان درخواست کرد که نسخه‌های گواهی شده یا تصدیق شده ناکافی بوده و حتی‌الامکان باید هرچه سریعتر بازگردانده شوند، بدون آنکه به حقوق گمرک درخواست شونده یا طرفهای ثالث در ارتباط با آن خللی وارد شود.

۲ - هرگاه اطلاعاتی که مطابق این موافقتنامه مبادله می‌شوند باید همراه با کلیه اطلاعات مربوط برای تفسیر یا استفاده از آن باشد.

۳ - در صورتی که اطلاعات درخواست شده، مربوط به بیش از یک نفر باشد، این درخواست و هرگونه پاسخ به آن باید در اسناد جداگانه تهیه شود و در صورت نیاز، فقط اطلاعات مربوط به اشخاصی که مرتکب خلاف شده‌اند به دادگاه ارسال گردد.

ماده ۱۰ - کارشناسان و شهود

۱ - بنا به درخواست، مأمور گمرک درخواست شونده می‌تواند در چارچوب اختیارات تفویض شده و منابع در دسترس در ارتباط با تخلف گمرکی به‌عنوان کارشناس یا شاهد در تحقیقات قضایی یا اداری درمورد موضوعات مشمول این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد درخواست‌کننده حضور یافته و سوابق، اسناد یا نسخه‌های تأییدشده آنها را در صورت نیاز برای اقدامات فوق‌الذکر ارائه نماید.

۲ - در درخواست برای حضور، بایستی به وضوح مشخص شود که مأمور در چه مورد و در چه سمتی باید برای گواهی‌دادن حضور یابد.

۳ - این مأمورین از همان حمایتی که مأموران گمرک طرف متعاقد دیگر از آن برخوردار هستند، منتفع خواهند شد.

ماده ۱۱ - مکاتبه در مورد درخواستها

- ۱ - کمک‌ها به موجب این موافقتنامه مستقیماً بین گمرکات مبادله خواهد شد.
- ۲ - درخواست کمک در چارچوب این موافقتنامه به صورت کتبی و همراه با اسناد موردنیاز خواهد بود. در مواقعی که شرایط ایجاب می‌کند، درخواست‌ها ممکن است به طور شفاهی باشد، این قبیل درخواست‌ها باید فوراً به صورت کتبی تأیید گردند. اطلاعات پیش‌بینی شده در این موافقتنامه ممکن است با اطلاعات کامپیوتری که به هر شکل برای مقاصد موردنظر تهیه شده‌اند، جایگزین گردد.
- ۳ - درخواستهایی که متعاقب بند (۲) این ماده صورت می‌گیرد شامل جزئیات زیر خواهد بود:
  - الف - گمرک درخواست کننده.
  - ب - موضوع و دلیل درخواست.
  - ج - شرح مختصری از موضوع، عناصر قانونی و نوع اقدام.
  - د - اسامی و نشانی طرفهای ذی‌ربط در اقدام، چنانچه شناخته شوند.
  - هـ - تدابیر درخواست شده.
- ۴ - درخواست هر یک از گمرکات مبنی بر اتخاذ رویه گمرکی مشخص، باید با رعایت مقررات قانونی و اداری ملی طرف متعاقد درخواست شونده انجام شود.
- ۵ - اطلاعاتی که در این موافقتنامه به آن اشاره شده است به مأموران ویژه‌ای که توسط هر یک از گمرکات برای این منظور تعیین شده‌اند ارائه خواهد شد. فهرست مأمورانی که بدین ترتیب تعیین شده‌اند طبق بند (۲) ماده (۱۷) این موافقتنامه در اختیار گمرک طرف متعاقد دیگر گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۲ - اجرای درخواستها

- ۱ - چنانچه گمرک طرف درخواست شونده، اطلاعات مورد درخواست را نداشته باشد، طبق مقررات قانونی داخلی خود، یا:
  - الف - تحقیقاتی را برای کسب این اطلاعات شروع خواهد کرد، یا
  - ب - درخواست را سریعاً به سازمان مربوط منتقل خواهد کرد، یا

بیت‌المالی

ج - مشخص خواهد ساخت موضوع به کدام یک از مقامات مربوط می‌شود.
۲ - هرگونه درخواست، به موجب بند (۱) این ماده ممکن است شامل اخذ اظهارات از اشخاص مربوط، کارشناسان و شهودی باشد که از آنها اطلاعات در ارتباط با تخلف گمرکی خواسته شده است.

ماده ۱۳ -

۱ - مأموران ویژه‌ای که از طرف گمرک درخواست کننده انتخاب می‌شوند می‌توانند بنا به درخواست کتبی و با اجازه و تحت شرایط خاص گمرک درخواست شونده در هر گونه تحقیقی در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده حضور یابند و طرف دیگر نتیجه این تحقیق را مورد توجه قرار خواهد داد.

۲ - مأمورین تعیین شده در بند فوق فقط باید به‌عنوان مشاور در جریان رسیدگی حضور یابند و هیچگونه اعمال قدرتی بر مأمورین مرجع درخواست شونده براساس قوانین داخلی طرف متعاقد درخواست شونده نخواهند نمود. در هر حال آنها برای اجرای هدف انحصاری انجام تحقیق، در حضور و از طریق مأمورین مرجع درخواست شونده به همان اماکن و اسنادی دسترسی خواهند داشت که مأمورین مرجع درخواست شونده، دسترسی دارند.

۳ - در مواقعی که مأموران گمرک درخواست کننده در قلمرو طرف متعاقد دیگر حاضر می‌شوند، باید در کلیه مواقع بتوانند مدارکی دال بر تأیید سمت اداری خود ارائه دهند.

۴ - این مأمورین طبق قوانین جاری آن طرف، از همان حمایتی که مأموران گمرکی طرف متعاقد دیگر از آن برخوردار هستند، منتفع خواهند شد و مسؤول هرگونه تخلفی که ممکن است مرتکب شوند خواهند بود.

ماده ۱۴ - محرمانه بودن و چگونگی حفاظت و استفاده از اطلاعات

۱ - هرگونه اطلاعات مبادله شده به موجب این موافقتنامه به هر شکل، باید محرمانه باشد و این اسناد باید مشمول الزامات قانونی محرمانه بودن گردیده و از همان حفاظتی منتفع شود که اطلاعات مشابه به موجب قوانین و مقررات مربوط طرف متعاقد دریافت کننده و مقررات مشابه اعمال شده از سوی مقامات طرف متعاقد دیگر، از آن برخوردار می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۳۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پست .....

بیت‌نامی

- ۲ - هرگونه اطلاعاتی که در چارچوب کمک اداری متقابل دریافت می‌شود صرفاً می‌تواند برای اهداف پیش‌بینی شده در موافقتنامه از جمله استفاده در رسیدگی‌های حقوقی یا اداری درخصوص تخلف گمرکی مربوط مورد استفاده قرار گیرد.
- ۳ - مرجع درخواست‌کننده نباید مدارک یا اطلاعات کسب شده به موجب این موافقتنامه را برای مقاصدی غیر از اهداف ذکر شده در درخواست، بدون رضایت قبلی و کتبی مرجع درخواست‌شونده استفاده کند.

ماده ۱۵ - معافیت‌ها

- ۱ - در مواردی که گمرک درخواست‌شونده معتقد است که اجرای درخواست لطمه به حاکمیت، امنیت، سیاست عمومی یا منافع اساسی ملی آن وارد می‌کند یا به اسرار صنعتی، تجاری یا حرفه‌ای کشور آسیب می‌رساند یا مغایر با قوانین ملی آن است، می‌تواند از ارائه کمک خودداری کرده یا ارائه آن را موکول به برقراری شرایط یا الزامات خاص نماید.
- ۲ - گمرک درخواست‌شونده می‌تواند به دلیل اینکه ارائه کمک مانعی در تحقیق، تعقیب یا اقدامات جاری خواهد بود آن را به تعویق بیندازد. در چنین مواردی گمرک درخواست‌شونده برای تعیین شرایطی که جهت ارائه کمک لازم می‌داند با گمرک درخواست‌کننده مشورت خواهد کرد.
- ۳ - در مواردی که از دادن کمک خودداری شود یا ارائه آن به تعویق بیفتد، دلایل خودداری یا تعویق آن بدون وقفه اعلام خواهد شد.
- ۴ - هنگامی که مرجع درخواست‌کننده کمکی را درخواست می‌کند که در صورت درخواست مرجع گمرکی طرف متعاقد دیگر، خود قادر به ارائه آن نیست، باید در درخواست خود توجه گمرک درخواست‌شونده را به آن جلب نماید. چگونگی پاسخ به چنین درخواستی منوط به تصمیم مرجع درخواست‌شونده خواهد بود.

ماده ۱۶ - هزینه‌ها

- ۱ - گمرکات باید از کلیه دعاوی برای جبران هزینه‌های متحمل شده در اجرای این موافقتنامه جز در مورد مخارج و مقرری‌های پرداخت شده به کارشناسان و شهود و همچنین هزینه‌های مترجمین و مترجمین

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۶/۲۱

پست .....

بیتنالی

همزمان غیر از کارمندان دولت که توسط گمرک درخواست کننده تقبل خواهد شد، صرفنظر نمایند.
۲ - در صورتی که برای اجرای درخواست، هزینه‌های اساسی یا فوق‌العاده موردنیاز بوده یا باشد، طرفهای متعاقد به منظور تعیین شرایطی که به موجب آن درخواست باید اجرا شود و همچنین روشی که به موجب آن هزینه‌ها باید تقبل شود، مشورت خواهند کرد.

ماده ۱۷ - اجرای موافقتنامه

۱ - طرفهای متعاقد موافقت می‌نمایند که مأموران تعیین شده آنها برای انجام تحقیقات یا مبارزه با تخلفات گمرکی، در مورد بررسی موضوعات ناشی از این موافقتنامه یا موضوعات گمرکی دیگری که ممکن است مورد علاقه دو طرف باشد، ارتباط مستقیم برقرار نمایند.
۲ - کمیته مشترک مرکب از نمایندگان گمرکات دو کشور مسؤولیت اجرای صحیح این موافقتنامه و تهیه دستورالعمل اداری هماهنگ شده این موافقتنامه و بررسی مسائل موردعلاقه را به عهده خواهد داشت. این کمیته مسؤولیت تجدیدنظر در این موافقتنامه را به عهده خواهد داشت.
طرفین ملزم به رعایت تصمیمات این کمیته هستند، این کمیته سالی یک بار و در صورت لزوم بیش از یک بار به صورت متناوب در قلمرو هر طرف متعاقد تشکیل جلسه خواهد داد.
۳ - اختلافاتی که برای آنها توسط کمیته فوق هیچ راه حلی پیدا نمی‌شود، از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۸ - لازم‌الاجراء شدن

این موافقتنامه در اولین روز ماه دوم پس از اینکه طرفهای متعاقد به صورت کتبی و از طریق مجاری دیپلماتیک به یکدیگر اطلاع دادند که تمامی الزامات قانونی و ملی برای اجرای این موافقتنامه انجام شده است، لازم‌الاجراء خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

بیت‌المال

شماره ۲۴۴/۴۱۶۹

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۱

پست .....

ماده ۱۹ - فسخ

۱ - این موافقتنامه برای مدت نامحدود در نظر گرفته شده، ولی هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند در هر زمان با اعلام از طریق مجاری دیپلماتیک، آن را فسخ کند.

۲ - فسخ موافقتنامه سه ماه از تاریخ اعلام خاتمه آن به طرف متعاقد دیگر، انجام خواهد شد. مع‌هذا اقدامات در جریان، در زمان فسخ طبق مفاد این موافقتنامه تکمیل خواهد شد.

برای گواهی مراتب بالا، امضاءکنندگان زیر که دارای اختیار لازم از طرف دولت متبوع خود هستند، این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند.

این موافقتنامه در تونس در دو نسخه اصلی در مورخ ۱۸ بهمن ماه سال ۱۳۸۱ هجری شمسی برابر با ۷ فوریه ۲۰۰۳ میلادی به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی که همه متون دارای اعتبار یکسان هستند، تنظیم شد و در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری تونس	دولت جمهوری اسلامی ایران
صلاح‌الدین العابد	مسعود کرباسیان
مدیرکل گمرک تونس	رئیس گمرک ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و نوزده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی